

Upozorňujeme, že výchozí [ro](#) verze této stránky byla v nedávné době aktualizována. Na překladu do jazyka, ve kterém se vám stránka právě zobrazuje, zatím pracujeme.

K dispozici jsou již tyto aktualizované překlady

Swipe to change

[angličtina](#)

Dědická řízení

Rumunsko

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s Radou notářů Evropské unie (CNUE).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Rumunské právo nepřipouští společnou závěť a dědickou smlouvu.

Závěť může být pořízena ve formě veřejné listiny nebo jako holografická závěť.

Holografická závěť je sepsána, datována a podepsána zůstavitelem a před tím, než je vykonána, je třeba ji předložit notáři k ověření.

Závěť ve formě veřejné listiny pořizuje notář nebo jiná osoba, již je svěřen výkon veřejné moci. Zůstavitel závěť nadiktuje notáři, který ji sepíše a následně zůstaviteli nahlas přečte, přičemž změní formální požadavky. Pokud byla závěť již zůstavitelem sepsána, notář ji nahlas přečte a zůstavitel následně prohlásí, že listina obsahuje jeho poslední vůli. Poté zůstavitel závěť podepíše a notář ji ověří. Během procesu ověření mohou být zůstaviteli nápomocni jeden nebo dva svědci. Za výjimečných okolností mohou někteří důstojníci konající službu pořídit privilegovanou závěť, přičemž jim asistují dva svědci. **Privilegovaná závěť** má důkazní sílu veřejné listiny.

V případě, že je odkazována peněžitá částka konkrétním institucím, je třeba vyhovět zvláštním formálním požadavkům stanoveným zvláštními právními předpisy.

Závěť **obsahuje** ustanovení týkající se určení přímých a nepřímých dědiců, rozdělení pozůstalosti, vydědění, určení vykonavatele závěti, jeho povinností, odvolání odkazu atp.

Ustanovení týkající se převodu pozůstalosti/majetku zůstavitele se nazývají odkazy. **Odkaz** může být univerzální nebo s univerzálním/díličím titulem.

Univerzální odkaz přiznává právo k celé pozůstalosti, zatímco **odkaz s univerzálním titulem** přiznává právo k části pozůstalosti.

Viz § 1034 a následující občanského zákoníku.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Notář, který závěť ověřuje, ji zapíše do **Národního notářského rejstříku darů** (*Registru național notarial de evidență a liberalităților*, RNNEL), kam se zapisuje také darování.

Viz § 1046 občanského zákoníku a § 162 zákona č. 36/1995 o notářích a činnostech notářů, ve znění pozdějších předpisů.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Povinný díl je podíl na pozůstalosti, na který mají neopominutelní dědicové (pozůstalý manžel, potomci a privilegovaní předci – rodiče zůstavitele) nárok i navzdory vůli zůstavitele. Povinný díl každého neopominutelného dědice činí polovinu podílu, který by mu náležel jako zákonnému dědici v případě, že by závěť neobsahovala žádné odkazy či ustanovení o vydědění.

Viz § 1086 a následující občanského zákoníku.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Pozůstalost přechází na zákonné dědice, konkrétně na pozůstalého manžela a příbuzné zůstavitele, v následujícím pořadí:

potomci – první dědická třída,

předci a privilegovaní příbuzní ve vedlejší linii – druhá dědická třída,

ostatní předci – třetí dědická třída,

ostatní příbuzní ve vedlejší linii – čtvrtá dědická třída.

Potomci a předci zůstavitele dědí bez ohledu na stupeň své příbuznosti k zůstaviteli, zatímco příbuzní ve vedlejší linii mají na dědictví nárok jen do čtvrtého stupně příbuznosti.

Z titulu právního nástupnictví mohou dědit pouze potomci dětí zůstavitele a potomci jeho sourozenců. Z titulu právního nástupnictví se dědictví dělí po rodičovské linii. Má-li linie více než jednu větev, dělí se příslušný podíl v rámci linie rovným dílem.

Pozůstalý manžel dědí společně s dědici kterékoli dědické třídy, a to:

1/4 pozůstalosti, jestliže zbylá část přechází na potomky,

1/3 pozůstalosti, jestliže zbylá část přechází na privilegované předky a privilegované příbuzné ve vedlejší linii,

1/2 pozůstalosti, jestliže zbylá část přechází buď na privilegované předky, nebo na privilegované příbuzné ve vedlejší linii,

3/4 pozůstalosti, jestliže zbylá část přechází na ostatní předky, či na ostatní příbuzné ve vedlejší linii.

Pozůstalý manžel má právo nadále žít v rodinném domě a může mu také případně vybavení domácnosti a běžné domácí spotřebiče.

Potomci, tedy děti zůstavitele a jejich přímí potomci, vylučují z dědictví všechny ostatní dědice a dědí v pořadí určeném stupněm jejich příbuznosti k zůstaviteli. Jestliže dědí pozůstalý manžel, připadají na potomky 3/4 pozůstalosti.

Privilegovanými předky jsou otec a matka zůstavitele, přičemž dědictví, které jim připadá, se mezi ně rozdělí rovným dílem.

Privilegovanými příbuznými ve vedlejší linii jsou sourozenci zůstavitele a jejich potomci, a to až do čtvrtého stupně příbuznosti.

Jestliže pozůstalý manžel dědí souběžně jak s privilegovanými předky, tak s privilegovanými příbuznými ve vedlejší linii, připadají dědicům druhé dědické třídy 2/3 pozůstalosti. Jestliže dědici druhé třídy dědí společně s privilegovanými předky či privilegovanými příbuznými ve vedlejší linii, avšak nikoliv souběžně s oběma těmito skupinami, připadá jim 1/2 pozůstalosti.

Dědictví náležející privilegovaným předkům a privilegovaným příbuzným ve vedlejší linii se mezi ně dělí v závislosti na počtu privilegovaných předků. Zanechal-li zůstavitel pouze jednoho z rodičů, případně mu 1/4 pozůstalosti, zatímco příbuzní ve vedlejší linii mají nárok na 3/4. Jsou-li dva rodiče, případně jim společně 1/2 pozůstalosti, zatímco příbuzní ve vedlejší linii mají nárok na zbyvající 1/2.

Dědictví privilegovaných příbuzných ve vedlejší linii se mezi ně rozdělí rovným dílem. Pokud dědí z titulu právního nástupnictví, rozdělí se příslušný díl v rámci dané větve rodiny. v případě, že dědí příbuzní ve vedlejší linii s různým vztahem k zůstaviteli, dělí se dědictví mezi otcovu a matčinu stranu rodiny, přičemž se uplatní pravidlo uvedené výše. Podíly příbuzných ve vedlejší linii, kteří jsou se zůstavitelem spřízněni z obou stran, se sčítají.

Není-li žádných dědiců, stává se pozůstalost **odúmrť** a připadá obci, v níž se pozůstalost v době jejího rozdělení nachází.

Viz § 970 až 983 a § 1135 až 1140 občanského zákoníku.

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

K vedení nesporných dědických řízení jsou povoláni notáři, zatímco sporná dědická řízení vedou soudy prvního stupně (*Judecatorie*).

Dědic nebo jiná zainteresovaná osoba mohou věc postoupit přímo soudu, přičemž předloží notářsky ověřené potvrzení z dědického rejstříku.

Viz § 101 a následující zákona č. 36/1995 a §193 občanského soudního řádu.

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

Viz písm. b).

Dědic přijme dědictví výslovným prohlášením o přijetí dědictví. Dědictví lze přijmout i konkludentně tak, že dědic podnikne kroky, jež může učinit jen osoba, která je dědicem (§ 1108 občanského zákoníku).

Prohlášení o odmítnutí dědictví se činí před notářem, popřípadě na zastupitelském úřadě či konzulátu Rumunska (§ 1120 odst. 2 občanského zákoníku).

Všechny notářské listiny obsahující prohlášení o přijetí nebo odmítnutí dědictví se zapisují do Národního notářského rejstříku prohlášení o přijetí či odmítnutí dědictví (*Registruul național notarial de evidență a opțiunilor succesoriale*, RNNEOS).

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

Viz písm. b).

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Viz písm. b).

Po zahájení dědického řízení mohou být odkazy, které omezují právo na povinný díl, na žádost neopominutelných dědiců, jejich právních nástupců a nezajištěných věřitelů poníženy. Pokud je neopominutelných dědiců více, vztahuje se ponížení pouze na neopominutelného dědice, který žádost podal, a povinný díl mu náležející. V důsledku tohoto omezení se odkazy mohou stát neúčinnými a být anulovány.

Viz § 1092 až 1097 a následující občanského zákoníku.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Dědické řízení vedené notářem se zahajuje na základě žádosti. Žádost se zapisuje do dědického rejstříku notářské komory a následně do dědického rejstříku notáře. Notář pověřený vedením dědického řízení ověří, zda je dána jeho místní příslušnost, předvolá osoby s nárokem na dědictví a v případě, že zůstavitel zanechal závět, také odkazovníka, vykonavatele závěti, právního zástupce nesvéprávných dědiců, orgán dozoru a zástupce veřejné správy (v případě odúmrť). Notář zjistí status dědiců a odkazovníků a určí rozsah jejich práv a složení pozůstalosti zůstavitele.

Počet a postavení dědiců nebo tituly odkazovníků se zjišťují na základě osvědčení o osobním stavu a závěti a za pomoci svědků. Majetek se prokazuje na základě veřejných listin či jiným zákonem uznaným způsobem.

Viz § 101 až 118 zákona č. 36/1995, ve znění pozdějších předpisů.

Dědic nebo jiná zainteresovaná osoba může věc postoupit přímo soudu poté, co předloží notářsky ověřené potvrzení z dědického rejstříku. Pozůstalost může být soudem rozdělena buď na základě dohody mezi zúčastněnými stranami, anebo, není-li dohody dosaženo, soud zjistí majetek, status dědice, podíl na pozůstalosti, pohledávky, dluhy a závazky. Soud může rozhodnout o omezení nepřiměřených odkazů či o povinnosti oznámit dary. Pozůstalost je rozdělena v naturálních, a to buď rozdělením podílů, nebo přiknutím majetku jednomu z dědiců pod podmínkou, že ostatním dědicům vyplatí příslušnou částku v penězích. Soud může nařídit prodej pozůstalosti, a to buď se souhlasem stran, nebo soudním vykonavatelem prostřednictvím veřejné aukce. Soud rozhoduje ve formě rozsudku a rozdělí i finanční prostředky uložené jedním z dědiců ve prospěch ostatních či finanční prostředky získané z prodeje pozůstalosti.

Viz § 108 a následující zákona č. 36/1995 a §193 odst. 3 občanského soudního řádu.

Notář může se souhlasem všech dědiců **provést likvidaci závazků váznoucích na pozůstalosti**, jakož i inkasovat pohledávky, platit dluhy a plnit závazky, prodávat movitý majetek a vypořádat jednotlivé odkazy.

V rámci povinné předběžné fáze notář vydá **doklad o likvidaci dědictví**, který obsahuje soupis pozůstalosti (pohledávky a závazky), seznam dědiců včetně uvedení jejich podílu na pozůstalosti a jejich souhlasu se způsobem likvidace závazků, určení likvidátora a stanovení termínu pro dokončení likvidace.

Likvidátor inkasuje pohledávky jdoucí za pozůstalostí, hradí dluhy a prodává majetek. Likvidátor předkládá pověřenému notáři zprávu, v níž uvede, jaké kroky za účelem inkasa pohledávek podnikl a způsob urovnání dluhů. Po dokončení likvidace notář vydá **potvrzení o dědictví** a započítá čistý výnos likvidace do pozůstalosti.

Viz § 119 až 132 zákona č. 36/1995 a § 1114 občanského zákoníku.

Po ukončení **likvidace dědictví** a vydání potvrzení o dědictví je pozůstalost rozdělena mezi dědice. Pozůstalost může být rozdělena na základě dohody.

Pozůstalý manžel a potomci zůstavitele, kteří mají na základě zákona na dědictví nárok, mají povinnost ohlásit dary, které obdrželi od zůstavitele, a vrátit tento majetek do pozůstalosti, ledaže jsou od ohlášení osvobozeni.

Placení dluhů – výjimky ze zákonné úpravy dělení dluhů váznoucích na pozůstalosti

Univerzální dědicové a dědicové, jimž svědčí univerzální titul, jsou povinni podílet se na úhradě dluhů a splnění závazků váznoucích na pozůstalosti, a to v rozsahu odpovídajícím jejich podílu na pozůstalosti.

Věřitelé dědiců či jiné zainteresované osoby mohou zažádat o rozdělení pozůstalosti, popřípadě uplatnit právo účastnit se uzavírání dohody o rozdělení pozůstalosti. Žádosti věřitelů se zapisují do Národního notářského rejstříku věřitelů, kteří jsou fyzickými osobami, a Rejstříku výhrad k rozdělení pozůstalostí (*Registruul național notarial de evidență a creditorilor persoanelor fizice și a opozițiilor la efectuarea partajului succesoral*, RNNEC).

Jestliže univerzální dědic či dědic, jemuž svědčí univerzální titul, zaplatil na úhradu společného dluhu více, než by odpovídalo jeho podílu na pozůstalosti, může tento přeplatek uplatnit vůči ostatním dědicům, avšak pouze do výše hodnoty podílu každého z nich. To platí i v případě, že tento dědic nastoupil do práv věřitelů.

Dělení majetku mezi potomky

Předkové mohou mezi potomky rozdělit svůj majetek prostřednictvím závěti nebo darování. Nepokrývá-li závěť všechny majetek zůstavitele, je zbyvající majetek rozdělen podle pravidel zákonné dědické posloupnosti.

Viz § 669 až 686 a § 1143 až 1163 občanského zákoníku.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Osoby mohou dědit, jestliže *existují* v době zahájení dědického řízení nebo jsou způsobilé dědit, jsou oprávněnými dědici, žijí řádným životem a nebyly-li vyděděny;

Osoba, která má dědit, může dědictví přijmout nebo odmítnout. Není překážkou, jestliže je odkazovník zároveň zákonným dědicem. Pokud ze závěti plyne, že zůstavitel zamýšlel omezit podíl zákonného dědice, aniž by přitom omezil jeho právo na povinný díl, může tento dědic vystupovat pouze jako odkazovník. Viz § 957 až 963, 987, 989, 993, 1074 až 1076, 1100 a 1102 občanského zákoníku.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ano, viz bod 6.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Žádost o zápis do katastru nemovitostí musí být doložena originálem / notářsky ověřenou kopií původní listiny a v případě, že je zápis činěn na základě rozhodnutí soudu, také ověřenou kopií tohoto rozhodnutí opatřenou doložkou právní moci. Po provedení zápisu vydá katastr nemovitostí potvrzení o zápisu, a to za podmínky, že listina splňuje několik formálních požadavků: obsahuje identifikační údaje dotčené strany a nemovitého majetku, a notářsky ověřený překlad (pokud jde o notářskou listinu, musí být vystavena rumunským notářem), zahrnuje výpis z katastru nemovitostí, byl zaplacen poplatek. První zápis nemovitého majetku do integrovaného informačního systému katastru nemovitostí může být proveden také na základě potvrzení o dědictví a katastrálních záznamů.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Dobrovolné jmenování

Zůstavitel může určit jednu nebo více osob jako vykonavatele závěti. Vykonavatel závěti spravuje pozůstalost, a to až po dobu dvou let od zahájení dědického řízení. Soud může rozhodnout o prodloužení doby správy pozůstalosti.

Povinné jmenování

Pokud dlužník zemře před zahájením exekučního řízení, nemůže být exekuce zahájena. Jestliže zemře až po zahájení exekučního řízení, exekuce se pozastaví až do okamžiku přijetí dědictví nebo jmenování opatrovníka pozůstalosti, popřípadě zvláštního opatrovníka pozůstalosti. Jestliže se věřitel nebo soudní exekutor dozví, že dlužník zemřel, je povinen zažádat, aby notářská komora v místě posledního bydliště zůstavitele provedla zápis ve zvláštním rejstříku za účelem zahájení exekuce a aby o tom vydala potvrzení. Toto potvrzení by mělo obsahovat informaci o tom, zda dědictví bylo vypořádáno, popřípadě seznam všech dědiců, a informaci o tom, zda byl do okamžiku přijetí dědictví jmenován opatrovník.

Pokud existuje nebezpečí prodeje, ztráty, výměny nebo zničení majetku tvořícího pozůstalost, notář jej zapečetí a předá do úschovy.

Dokud dědictví nebylo přijato nebo v případě, že dědic není znám, může notář jmenovat zvláštního opatrovníka za účelem *ochrany práv potenciálních dědiců*.

Viz § 686 občanského soudního řádu, § 1117 odst. 3, § 1136 a § 1077 až 1085 občanského zákoníku.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

Vykonavatel závěti, likvidátor, zákonný dědic / dědic ze závěti, určený opatrovník (viz písm. a).

Likvidátor, který vykonává svou funkci pod dohledem notáře, může být jmenován zůstavitelem, dědici nebo soudem.

Viz § 124 zákona č. 36/1995, §1117 odst. 3 a §1136 občanského zákoníku.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Viz písm. a).

Vykonavatel závěti zapečetí pozůstalost, pořídí její soupis, požádá soud o souhlas s prodejem majetku, uhradí dluhy váznoucí na pozůstalosti a inkasuje pohledávky jdoucí za pozůstalostí.

Viz § 1077 až 1085 občanského zákoníku a § 101 až 132 zákona č. 36/1995.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob?

Mají specifické důkazní účinky?

Notář zaujímá odůvodněná stanoviska a po vypořádání dědictví vydává konečné rozhodnutí, na jehož základě se vydává potvrzení o dědictví / potvrzení o odkazu.

Potvrzení o dědictví obsahuje popis způsobu stanovení rozsahu dědických práv a slouží jako doklad dědického statusu a jeho majetkového titulu. Notář může vydat **potvrzení dědického statusu**, v němž uvede počet dědiců, jejich status a rozsah jejich práv, nikoli však soupis pozůstalosti.

Není-li žádných dědiců, považuje se pozůstalost za odumrlé. V takovém případě je vydáno **potvrzení o uprázdnění pozůstalosti**.

Pokud nějaký majetek tvořící pozůstalost nebyl do notářského rozhodnutí zahrnut, může notář řízení obnovit a vydat **dodatek k potvrzení o dědictví**.

Osoby, které se cítí dotčeny na svých právech, mohou podat žádost o zrušení potvrzení o dědictví a o určení svých práv k soudu. **Bylo-li potvrzení zrušeno, vydá notář na základě pravomocného rozhodnutí soudu nové potvrzení o dědictví**.

Univerzální dědic / dědic, jemuž svědčí univerzální titul, může podáním dědické žaloby kdykoliv požádat o uznání svého dědického statusu vůči osobě, která má zděděný majetek v držení, aniž by k němu měla jakékoliv majetkové právo.

V rámci sporného dědického řízení soudy vydávají rozhodnutí a rozsudky. Rozhodnutí o rozdělení pozůstalosti má konstitutivní povahu, a jakmile se stane pravomocným, je vykonatelné.

Viz § 1130 až 1134 a § 1635 až 1639 občanského zákoníku a § 111 až 118 a následující zákona č. 36/1995.

Tyto internetové stránky jsou součástí portálu [Vaše Evropa](#).

Velice uvítáme jakoukoli [zpětnou vazbu](#) ohledně užitečnosti poskytnutých informací.

This webpage is part of an EU quality network

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.